

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน ประชาชนในประเทศไทยมีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สาเหตุก็เนื่องมาจากสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีแนวโน้มว่าจะดีขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับการหลังไฟเข้ามาอย่างต่อเนื่องของวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งได้นำสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านเทคโนโลยีมาแนะนำให้คนไทยได้รู้จัก และทดลองใช้ จนเกิดเป็นความเคยชินในการใช้สิ่งของเหล่านั้น เช่นเดาอบไมโครเวฟ เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น ซึ่งสินค้าเหล่านี้เป็นสินค้าที่ยังผลิตได้จำนวนไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ จึงจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพื่อให้เพียงพอ กับความต้องการของผู้บริโภค

อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมตะวันตก ที่ได้แทรกเข้ามายังประเทศไทยอย่างรวดเร็วนั้น ก็ได้นำค่านิยมการใช้สินค้าแฟชั่น Brand Name ราคางานจากต่างประเทศเข้ามาด้วย ถึงแม้ว่าสินค้าเหล่านั้นจะสามารถผลิตขึ้นได้ในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้า กระเบื้อง รองเท้า และเครื่องสำอางค์ โดยสินค้าจากต่างประเทศดังกล่าวได้ใช้กลยุทธ์ต่างๆ ในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในด้านของราคา คุณภาพ และดีไซน์ เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อได้ใช้สินค้าเหล่านั้น และยังเป็นการสร้างความแตกต่างให้กับบุคลิกเฉพาะตัวบุคคลอีกด้วย

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า สินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศที่นำเข้ามายังประเทศไทยส่วนใหญ่ จะเป็นสินค้าที่มีราคางานมาก และโดยส่วนใหญ่แล้วยังจัดว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยที่มีอัตราการเสียภาษีอากรนำเข้าค่อนข้างสูง และตามสภาพความเป็นจริงแล้ว สินค้าเหล่านั้นก็มิได้จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต เพราะสินค้าเหล่านั้น เช่น เสื้อผ้า รองเท้า ต่างก็เป็นสินค้าราคาถูกที่ผลิตได้ในประเทศไทยและหาซื้อได้ทั่วไปตามท้องตลาด

การที่ประชาชนในประเทศไทยได้ให้ความสนใจในการบริโภคสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศเป็นจำนวนมากนั้น ย่อมเป็นดัชนีประการหนึ่งซึ่งชี้ให้เห็นถึงค่านิยมของคนไทยที่ได้เปลี่ยนไปนิยมใช้สินค้าจากต่างประเทศแทนการใช้สินค้าที่ผลิตในภายในประเทศของเราร่อง และผลที่ตามมาอย่างแน่นอน ก็คือการที่ประเทศไทยจะต้องนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และทำให้ประเทศไทยเราจะต้องมีการขาดดุลการค้ากับต่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สาเหตุที่คนไทยมีทัศนคติและพฤติกรรมนิยมของนอกโดยเฉพาะบางสีห้อ ชนิดไม่ดูความเหมาะสม ชนิดเป็นความคลั่งไคล์ หรือยึดติด ที่เรียกว่าบายห้อนิยม หรือบ้ายห้อ มาจากสาเหตุดังๆ ดังต่อไปนี้ (นิตยสารดิจัน : ปักษ์แรก ธันวาคม 2538 : หน้า 44)

1. จิตใต้สำนึก (Subconscious) ของผู้คนเหล่านั้นมีความ “ต่ำต้อย” เข้าต้องการสิ่งที่คิดว่าโก้ หรือดี หรือแพง เพื่อหวังว่าจะช่วยลดความต่ำต้อยภายในจิตใต้สำนึกได้ ซึ่งจิตใต้สำนึกที่ต่ำต้อยนั้นมาจากการอบรมเลี้ยงดู และสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อ ให้คนยกย่องชื่นชมกัน และไม่เอื้อให้คนแสดงความรักกันอย่างเหมาะสม

พฤติกรรมการใช้สินค้าจากต่างประเทศแบบบ้ายห้อ จึงแสดงออกมาให้เห็นในจิตสำนึก เพื่อเรียกร้องความสนใจจากคนอื่นอย่างง่ายๆ เพื่อปกปิดความรู้สึกต่ำต้อยภายในของตัวเองด้วย โดยคิดว่าความแพง ความดัง ความมีห้อ และความเป็นต่างประเทศของสินค้านั้นจะช่วยได้

2. คุณภาพของสินค้า (Quality) ที่มาจากต่างประเทศบางชนิดเป็นที่นิยมชมชอบของคนไทย นอกจากนี้ รูปร่างลักษณะที่สวยงาม พร้อมทั้งทิบห่อที่กันสมัยสวยงามของสินค้า Brand Name จากต่างประเทศเหล่านั้น เป็นที่พอใจผู้บริโภค ทำให้ สินค้าผลิตในประเทศหลายชนิด จะสูญเสียที่มาจากต่างประเทศเหล่านี้ไม่ได้

3. การเลียนแบบอย่างการใช้สินค้าจากการโฆษณาสินค้า เป็นไปอย่างแพร่หลาย สินค้า Brand Name จากต่างประเทศจำนวนมากจะมีการโฆษณาทางสื่อมวลชนมากมาย เสียงคำใช้จ่ายจำนวนมาก ทั้งทางทีวี นิตยสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ

ภาพลักษณ์ที่ลงโฆษณาบนจัดสรรมาอย่างดี ทั้งนโยบาย นางแบบ สถานที่ การจัดจังหวะอารมณ์ เพื่อเร้าความต้องการและความสนใจ โดยสื่อถึงความหรูหรา คลาสสิก มีรสนิยมเลิศ ยั่วเย้าให้คนอยากเป็นเจ้าของความรู้สึกหรูหราเหล่านั้น และอย่างได้สินค้าชิ้นนั้น ซึ่งนับว่าเป็นความสำเร็จของบริษัทผลิตสื่อโฆษณา โดยทำให้ผู้บริโภคเกิดจินตนาการและทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์นั้น

4. ผู้คนที่ขาดวินัยในตนเอง (Self discipline) จะคล้อยตามแรงโฆษณาที่ส่งเสริมความฝัน หรือความต้องการทางอารมณ์นั้นได้มาก ซึ่งการมีวินัยหมายถึง การทำในสิ่งที่ควรทำ แม้ว่าไม่อยากทำ และการไม่ทำในสิ่งที่อยากทำ เพราะว่าไม่สมควรจะทำ

ดังนั้น ผู้ที่มีวินัยในตนเองจะต้องมีวิจารณญาณ รู้จักการเลือกคิด เลือกทำ อย่างคนมีสติ ปัญญา โดยต้องการในสิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง ไม่เกินตัว

จากการวิจัยของบริษัท เมคแคน-แอริคสัน จำกัด พบว่า การที่ประชาชนในประเทศให้ความสนใจกับสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศเป็นมากขึ้นเรื่อยๆ มีสาเหตุมาจากการที่ต้องการยกระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งถือเป็นการวัดความสำเร็จในชีวิต อันกล้ายเป็น “สัญลักษณ์แห่งสังคม” ไปในที่สุด (กรุงเทพธุรกิจ : 12 กค 39 : หน้า 12)

จากการที่ประเทศไทยต้องนำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือยจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ทำให้ประสบปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด ซึ่งแสดงว่าเศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพลดลง ภาวะการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดในอัตราที่พุ่งสูงขึ้นถึง 8.1% ของ GDP เมื่อปีที่ผ่านมาเกิดขึ้นพร้อมกับภาวะเงินเฟ้อที่พุ่งสูงขึ้นในระดับ 5.8% (เศรษฐกิจวิเคราะห์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา : กรกฎาคม 2539 : 2) บ่งชี้เสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจไทยกำลังว้าวุ่นภาวะการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด โดยสาเหตุดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการที่ผู้บริโภคภายในประเทศมีความต้องการและมีการบริโภคสินค้าแฟชั่น Brand Name ราคาแพงจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

รายการมูลค่านำเข้าของสินค้าฟุ่มเฟือยจากต่างประเทศ ปี 2538

(ข้อมูลจาก กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ปี 2539)

หมวดที่	รายการ	มูลค่านำเข้า ปี 2538 (ล้านบาท)
1	น้ำหอมและเครื่องสำอาง	1,194
2	กระเบานัง เข็มขัดหนัง	458
3	ผ้าทอทำด้วยขั้นสั้น	909
4	สูท เสื้อ กระโปรง กางเกง แนวไทย	193
5	รองเท้าหนัง รองเท้าผ้าใบ	337
6	เครื่องแก้วตกแต่งโต๊ะอาหาร	30
7	เครื่องประดับที่ทำด้วยคริสตัล	193
8	เลนส์	773
9	แว่นตา	137
10	กล้องถ่ายรูป และอุปกรณ์	1,392
11	นาฬิกา และอุปกรณ์	2,160
12	ปากกา และอุปกรณ์	739
13	ไฟแช็ค และอุปกรณ์	74

ในอดีตที่ผ่านมาตนนั้น รัฐบาลมีมาตรการในการตั้งกำแพงภาษีสูง เพื่อปกป้องการนำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือย ซึ่งการที่สินค้าฟุ่มเฟือยเหล่านี้มีภาษีที่สูง ก็อาจมีผลในการลง กล่าวคือ เกิดมีการลักลอบนำเข้าสินค้าเหล่านี้เป็นจำนวนมาก ซึ่งนอกจากจะทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากการนำเข้าที่ควรจะได้แล้ว ภาคธุรกิจังสูญเสียโอกาสในการได้รายได้จากมูลค่าเพิ่มด้านการบริการที่จะเกิดขึ้นจากสินค้าเหล่านี้หากมีการนำเข้าอย่างถูกกฎหมาย นอกจากนี้ ปัญหาที่ตามมาก็คือ ผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยเหล่านี้อาจถูกหลอกให้ใช้สินค้าปลอม เนื่องจากชื่อจากร้านค้าที่ได้มีการรับประทานสินค้า อีกทั้งยังทำให้ผลประโยชน์ในแง่ของมูลค่าเพิ่มด้านการค้าและการบริการอย่างมหาศาลก็ตกอยู่แก่ประเทศเหล่านี้อีกด้วย

แต่เมื่อประมาณต้นเดือนพฤษภาคม ปี 2539 รัฐบาลได้ประกาศมาตรการปรับลดภาษีสินค้าฟุ่มเฟือยทั้ง 13 รายการข้างต้น โดยอ้างเหตุผลความจำเป็นในอันที่จะต้องปรับดูลบริการด้านการท่องเที่ยวเพื่อแก้ไขปัญหาดุลบัญชีเดินสะพัด เนื่องจากที่ผ่านมาต้นท่องเที่ยวชาวไทย เดินทางออกไปจับจ่ายชื่อสินค้าฟุ่มเฟือย เช่นสินค้าแฟชั่น Brand Name ที่มีราคาแพงจากต่างประเทศในปริมาณและมูลค่าที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนทำให้การเกินดุลบริการมีแนวโน้มที่ลดลง จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการนี้เพื่อสนับสนุนนักท่องเที่ยวชาวไทยเหล่านี้ และนักท่องเที่ยวต่างชาติในไทย ให้หันมาจับจ่ายสินค้าแฟชั่น Brand Name เหล่านี้ ภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น

สินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศที่นำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยนั้น ถูกนำเข้ามาจากประเทศต่างๆทั่วโลก โดยสามารถแบ่งประเภทของสินค้าเหล่านี้เป็นเขตได้ดังนี้

สินค้าจากอเมริกา	Banana Republique, Calvin Klein, Clinique, DKNY, Espada, Escape, Guess, Gap, Harley Davidson, Jag, Lee, Levi's, Mc, Next, Polo Ralph Lauren, Replay, Ray Ban, Sisley, Wrangler
สินค้าจากยุโรป	Anne Klein, Bally, Body Shop, Byblos, Benetton, Christian Lacroix, Cartier, Chevignon, Nino Cerruti, Christian Dior, Chanel, Charles Jourdan, Celine, Dolce & Gabbana, Elle, Esprit, Estee Lauder, Episode, Emporio Armani, Ferragamo, Fendi, Gucci, Giorgio Armani, Guy Laroche, Givenchy, Hermes, Iceberg, Jean Paul Gautier, Jessica, Joseph Tricot, Louis Vuitton, Lanvin, Moschino, Marks & Spencer, Maxmara, Mexx, Morgan, Nina

	Ricci, Ozbek, Paco Rabanne, Pierre Balmain, Pierre Cardin, Prada, Sonia Rykiel, St. Micheal, Tag Huauer, Themes, Tiffany, Emmanuel Ungaro, Valentino, Versace, Vivienne Westwood, Versus, Yves Saint Laurent
สินค้าจากอาเซียน	Issey Miyaki, Itokin, Kanebo, Kenzo, Kookai, Hanako, Hanae Mori, Shiseido

โดยที่สินค้า Brand Name ชื่อดังเหล่านี้ ประกอบไปด้วยสินค้าต่างๆ เช่น เครื่องสำอาง เสื้อ กางเกง กระโปรง กางเกงยีนส์ น้ำหอม เนคไท เข็มขัด รองเท้า แวนดา เครื่องประดับ นาฬิกา กระเพา หมวก ปากกา ผ้าพันคอ ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งสินค้าต่างๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสินค้าที่มีคุณลักษณะพิเศษที่ค่อนข้างโดดเด่นและเป็นที่ประทับใจต่อผู้บริโภคในประเทศเป็นอย่างมาก โดยคุณลักษณะพิเศษดังกล่าวได้แก่

- ประโยชน์ใช้สอย (Usage)
- คุณภาพ (Quality)
- ราคา (Price)
- การออกแบบหีบห่อ (Package)
- สีสัน (Color)
- การออกแบบผลิตภัณฑ์ (Design)
- ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว (Unity)

สินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่เป็นสินค้าที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักเป็นอย่างดีในประเทศไทย และเป็นที่นิยมเป็นอย่างสูงในกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มคนทำงาน และกลุ่มผู้บริหาร โดยสินค้าเหล่านี้ได้พยายามสร้างภาพลักษณ์ที่ดีโดยอาศัยกลยุทธ์ทางด้าน การตลาดและการสื่อสาร เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง

ดังนั้น การบริโภคสินค้าบางประเภทเพื่อการใช้ประโยชน์ใช้สอยอย่างแท้จริงการถูกทำให้หมดทบทวน คงเหลือแต่เพียงภาพลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นมาให้ดูแตกต่าง เพื่อผลประโยชน์ของการขยายตลาดของฝ่ายผู้ผลิต และเพื่อผลของความพึงพอใจของผู้บริโภคในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการบริโภคสินค้าแฟชั่น Brand Name ราคาแพง

ลักษณะของกลุ่มเป้าหมายภายในประเทศไทยที่สินค้าแฟชั่น Brand Name ต่างประเทศ เหล่านี้ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆด้วยกัน (คู่แข่งรายปักษ์, ปักษ์หลัง ตุลาคม 2539, หน้า 107)

1. กลุ่ม เบบีบูมเมอร์ (Baby Boomer) คือ กลุ่มคนที่มีอายุประมาณ 33 ปี ขึ้นไป ถือว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สินค้า Brand Name เหล่านี้ให้ความสำคัญไม่น้อยนัก เนื่องจากเป็นกลุ่มคนเป้าหมายที่มีฐานะ มีสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งมีกำลังซื้อสูงกว่าจริง แต่ถูกจับเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างจะใช้เวลาในการตัดสินใจในการซื้อสินค้าเหล่านี้ กลุ่มเบบีบูมเมอร์จะพัฒนาตนเองจากการเป็นลูกจ้างมาเป็นเจ้าของกิจการ และจะเรียกด้วยคำว่าเป็นกลุ่มยัยปัปปี้ (Yuppies) โดยมองทางการค้าวิถีชีวิต และลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่อยู่อาศัยเป็นสำคัญ อีกทั้งลักษณะรวม จะมีส่วนผสมในความเป็นตะวันตกมากกว่ากับความเป็นตะวันออก ถือเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของคนในกลุ่มนี้

2. กลุ่มเจนเนอเรชั่น เอกซ์ (Generation X) หรือพาก “เบบี บัสเตอร์” (Baby Buster) คือ กลุ่มคนที่มีอายุประมาณ 20 - 32 ปี โดยกลุ่มเจนเนอเรชั่น เอกซ์นี้ จัดได้ว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จนถึงพนักงานชั้นเริ่มทำงานไปสักกระยะหนึ่ง ซึ่งกำลังสร้างฐานะ สร้างสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมให้ดีเทียบผู้อื่น และสร้างความมั่นคงในชีวิต รวมทั้งต้องการมีภาพลักษณ์ที่ดีในสังคม

คนในกลุ่มเจนเนอเรชั่น เอกซ์ เป็นคนที่ชอบยึดมั่นในความพึงพอใจของตนเอง ปฏิเสธการเสียสละ และความเป็นส่วนตัวเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนธุรกิจหรือส่วนรวมทั้งสิ้น อีกทั้งสนใจการหาประสบการณ์บันเทิงเพื่อการพักผ่อน การผจญภัย การดูแลสุขภาพ รวมทั้งความสุขเรื่องเพศ ไม่ยอมเริ่มร้อนกับปัญหาในทางการเมือง แฉะจะเลือยชาอีกด้วย แต่ต้องการการกลับคืนสู่ธรรมชาติด้วยการไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เพราะรู้ว่ากลับมาเป็นภัยต่อตนเองในภายหลัง

กลุ่มเจนเนอเรชั่น เอกซ์ ถือว่าเป็นต้นแบบของกลุ่มเจนเนอเรชั่น วัย เช่นในระดับสถาบันการศึกษา เป็นการถ่ายเทประสบการณ์จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง หรือถ้าเป็นในระดับสื่อมวลชน กลุ่มนี้คือ กลุ่มผู้จัดรายการ พิธีกร ครีเอทีฟ ดารา นางแบบ นายแบบ ที่สร้าง “วัฒนธรรมสื่อมวลชนโลกกว้าง” (Globalization Mass Culture) ให้แก่ เจนเนอเรชั่น วัย นั้นเอง

3. กลุ่มเจนเนอเรชั่น วาย (Generation Y) คือ กลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 13 - 19 ปี เป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่รักการแสดงออก มีความคิดเป็นของตัวเอง และเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่สินค้าแฟชั่น Brand Name ได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

คนในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มคนที่กำลังสนุกับชีวิต เพราะเพียงจะผ่านพ้นวัยเด็กมา ไม่มีภาระอื่น นอกจากการเรียน ทำให้มีโอกาสในการคบเพื่อนฝูงอย่างอิสระ การที่ได้ชื่อว่าเป็นเจนเนอเรชั่น วาย ก็เนื่องมาจากว่า คนในกลุ่มนี้ต้องถือเป็นตัวแปรตามของเจนเนอเรชั่น เอกซ์ ตัวแปรตามของ เอกซ์ (X) ก็คือ วาย (Y) นั่นเอง

จากการจำแนกเจนเนอเรชั่นของผู้บริโภคตามอายุ สินค้าแฟชั่น Brand Name ต่างประเทศเหล่านี้ ได้ให้ความสนใจต่อกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกันออกไป โดยเน้นที่กลุ่มเจนเนอเรชั่น วาย ซึ่งมีอายุระหว่าง 13-19 ปี เนื่องจากว่ากลุ่มนี้มีจำนวนประชากรมากกว่ากลุ่มเจนเนอเรชั่น เอกซ์ และพฤติกรรมการบริโภคสินค้าต่างๆ มีความซัดเจนมากกว่ากลุ่มวาย ในเรื่องความสนใจทางด้านเทคโนโลยีและการติดต่อสื่อสาร หรืออาจจะเรียกว่าเป็นกลุ่มคอมพิวเตอร์เจนเนอเรชั่น และกลุ่มวายจะให้ความสนใจต่อความเป็นไปของสังคมและความเคลื่อนไหวของโลกมากกว่า นอกจากนี้ กลุ่มนี้จะมีการใช้การสื่อสารอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการติดต่อสื่อสารกันด้วยอินเตอร์เน็ต ที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างมากได้ทั่วโลก

เมื่อกลุ่มเป้าหมายต่างๆ มีแนวโน้มที่จะใช้เทคโนโลยีทางด้านการสื่อสารมากขึ้น และมีพฤติกรรมทางด้านการสื่อสารที่ทันสมัยและเปิดกว้างมากยิ่งขึ้น ทำให้สินค้าแฟชั่น Brand Name ต่างประเทศเหล่านี้ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีและปัจจัยต่างๆ ทางด้านการสื่อสารเข้ามาช่วยในการผลักดัน และสร้างภาพลักษณ์ของตนเองให้มากขึ้น ซึ่งก็เป็นผลให้เกิดความนิยมและเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้สินค้า Brand Name จากต่างประเทศของประชาชนชาวไทยมากขึ้นด้วย

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม และนวัตกรรมสมัยใหม่ เป็นแรงผลักดันให้เกิดกระแส “โลกาภิวัตน์” (Globalization) ที่ก้าวข้ามข้อจำกัดทางพรมแดนและเวลา หรืออีกนัยหนึ่ง ก็คือยุคโลกริพรมแดน ซึ่งจะมีการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ ถึงกันอย่างไม่มีขีดจำกัด ซึ่งจะเห็นได้ว่าการตลาดระดับสากล ก็จะใช้กลยุทธ์ทางการสื่อสารการตลาด และการส่งเสริมการขายโดยการโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ผ่านสื่อมวลชน ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการผสมผสาน และการเลียนแบบทางวัฒนธรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าแฟชั่น Brand Name ต่างประเทศของผู้บริโภค

2. เพื่อทราบถึงความแตกต่างของพฤติกรรมการซื้อ สินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศของผู้บริโภคที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อชนิดต่างๆ กับพฤติกรรมการซื้อสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของผู้บริโภคต่อคุณลักษณะของสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ กับพฤติกรรมการซื้อสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ

ปัญหานำวิจัย

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อ สินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศของผู้บริโภค ที่แตกต่างกันหรือไม่

2. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อชนิดต่างๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อ สินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศหรือไม่

3. ทัศนคติของผู้บริโภคต่อคุณลักษณะของสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศหรือไม่

สมมุติฐานในการวิจัย

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อ สินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศของผู้บริโภค ที่แตกต่างกัน

2. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อชนิดต่างๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อ สินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ

3. ทัศนคติของผู้บริโภคต่อคุณลักษณะของสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ

นิยามศัพท์

1. สินค้าแฟชั่น Brand Name ต่างประเทศ
 - สินค้ามีราคาแพงที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ได้แก่ เสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า นาฬิกา และ เครื่องสำอาง เป็นต้น
2. สินค้าฟุ่มเฟือย
 - สินค้าที่ไม่ค่อยมีความจำเป็น หรือมีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันในระดับต่ำ แต่มีราคาสูงเกินกว่ามูลค่าความเป็นจริงของตัวสินค้านั้น
3. คุณลักษณะของสินค้าแฟชั่น Brand Name ต่างประเทศ
 - ลักษณะเฉพาะของสินค้าแฟชั่น Brand Name ต่างประเทศ ได้แก่ ประโยชน์ใช้สอย คุณภาพ สีสรร การออกแบบที่นิยม การออกแบบผลิตภัณฑ์ ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว
4. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
 - ลักษณะทางประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ และ การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน
5. ทัศนคติ
 - ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนการรับรู้ว่าเป็นไปในแนวทางใด ซึ่งจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรม
6. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร
 - การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ได้แก่หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ แผ่นพับ โพสเตอร์ ป้ายโฆษณา และการเปิดรับข่าวสารจากสื่อระหว่างบุคคล ได้แก่ คนในครอบครัว เพื่อน พนักงานขาย เป็นต้น

7. การสื่อสารการตลาด

- การดำเนินกิจกรรมทางการตลาดในอันที่จะสื่อความหมายให้เกิดการยอมรับระหว่างธุรกิจกับผู้บริโภค

8. พฤติกรรมการซื้อ

- ขั้นตอนการยอมรับที่ต่อเนื่องมาจาก การรับรู้ และการตัดสินใจ เพื่อใช้ เป็นข้อมูลประกอบการซื้อในขั้นสุดท้าย

9. ผู้บริโภค

- กลุ่มบุคคลผู้ตัดสินใจซื้อสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเฉพาะผู้บริโภคสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้นศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ทัศนคติ ต่อคุณลักษณะของสินค้า และ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อชนิดต่างๆ ของผู้บริโภคเท่านั้น

ดังนั้นจึงไม่สามารถ นำผลของการวิจัยในครั้งนี้ไปอธิบายปัจจัยดังกล่าวที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ” นี้ เป็นการศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ทัศนคติ และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อชนิดต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อผู้บริโภคในการใช้สินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ โดยมุ่งศึกษาเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่คาดว่าจะมีการบริโภคสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศสูงที่สุดและมีประชากรมากที่สุดในประเทศ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการซื้อสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ

2. นำผลวิจัยที่ได้ ใช้เป็นประโยชน์และเป็นข้อมูลพื้นฐานทางวิชาการให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศ และผู้ที่สนใจที่ต้องการศึกษา ในแง่ของการสื่อสารเพื่อการตลาด พฤติกรรมของผู้บริโภค และทัศนคติของผู้บริโภค เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างละเอียด

3. ทำให้ทราบสถานการณ์ของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าของกลุ่มผู้บริโภคสินค้าแฟชั่น Brand Name จากต่างประเทศในปัจจุบัน

4. นำผลวิจัยที่ได้ ใช้เป็นประโยชน์และเป็นข้อมูลพื้นฐานทางวิชาการสำหรับผู้ที่ต้องการทำโครงการรณรงค์เพื่อให้คนไทยชื่อและใช้สินค้าที่ทำในประเทศไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย